

L'Ateneu

CATALÀ PER A TOTHOM

Tradicions

La Quaresma

La Quaresma és un temps litúrgic, un període de set setmanes que comença l'endemà del Dimecres de Cendra i s'allarga fins al Diumenge de Rams. Segons la tradició cristiana, l'objectiu de la Quaresma és establir un període de reflexió i de preparació per a la celebració pasqual. Antigament aquest era un període de dejuni i abstinència molt rigorós, avui l'església només estableix com a dia d'abstinència el Divendres Sant i a més, durant aquestes setmanes no es pot menjar carn.

Popularment la Quaresma és representada per una vella de set cames que porta un bacallà penjat d'un braç i de l'altre un cistell de verdures. És una mena de calendari que s'utilitza per anar marcant el pas del temps en les llargues setmanes quaresmals. Cada setmana que passa se li arranca una cama, l'última s'arranca just el Diumenge de Pasqua.

Aquesta tradició sembla que és d'origen mallorquí. La gent vivia al camp i quan en l'època d'hivern la natura estava força adormida i l'activitat agrícola es paralizava, es passaven moltes hores a casa davant del foc explicant mil històries. Així van néixer algunes de les festes que van des del solstici d'hivern fins a la primavera i que es van estendre sobretot per la zona mediterrània. Diuen que la Vella Quaresma es va barallar amb el Rei Carnestoltes i que aquesta va guanyar, però cada any el seu regnat de contenció i d'avorriments acaba quan arriba la primavera.

Aquesta, com altres tradicions, s'han explicat durant generacions a Catalunya i a la resta de Països Catalans, són històries de transmissió oral centrades en personatges singulars, de vegades es basen en la transformació de mites europeus o bé en tradicions pròpies i esdevenen una manifestació més de la cultura catalana.

